

TẬP ĐỌC

QUÊ HƯƠNG

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng đọc thành tiếng :

– Chú ý các từ ngữ : *trèo hái, rợp bướm vàng bay, con diều, ven sông, cầu tre, nón lá, nghiêng che, nếu,...(MB) ; mỗi ngày, con về, diều biếc, tuổi thơ, thả, trăng tỏ, mỗi người, chỉ một, sẽ, lớn nổi,...(MN).*

– Ngắt đúng nhịp (2/4, hoặc 4/2) ở từng dòng thơ, nghỉ hơi sau mỗi khổ thơ dài hơn sau từng dòng thơ.

– Bước đầu bộc lộ được tình cảm qua giọng đọc (nhấn giọng ở các từ ngữ gợi tả hình ảnh thân thuộc của quê hương : *chùm khế ngọt, đường đi học, rợp bướm vàng bay,...*).

2. Rèn kĩ năng đọc – hiểu :

– Đọc thầm tương đối nhanh và nắm được nội dung bài ; cảm nhận được vẻ đẹp giản dị, thân thuộc của cảnh vật quê hương.

– Hiểu được ý nghĩa của bài thơ : Tình yêu quê hương là tình cảm rất tự nhiên và sâu sắc. Tình yêu quê hương làm người ta lớn lên.

3. Học thuộc lòng bài thơ.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

– Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

– Bảng phụ chép bài thơ để hướng dẫn HTL (nếu cần).

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

Ba HS tiếp nối nhau kể lại câu chuyện *Giọng quê hương* theo 3 tranh minh hoạ (mỗi em kể theo 1 tranh). Sau đó, trả lời câu hỏi : *Câu chuyện giúp em hiểu điều gì về giọng quê hương ?* Hoặc : *Theo em, câu chuyện có chi tiết nào cảm động nhất ?*

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Tình yêu quê hương là đề tài của rất nhiều câu chuyện, bài thơ, bài hát... Hôm trước, các em đã đọc mẫu chuyện *Giọng quê hương*. Đó là một câu chuyện cảm động về những người con xa quê hương. Hôm nay, các em sẽ học bài thơ *Quê hương* của tác giả Đỗ Trung Quân. Được nhạc sĩ Giáp Văn Thạch phổ nhạc, bài thơ đã trở thành một bài hát được rất nhiều người thích.

Nếu có điều kiện, GV cho HS nghe bài hát *Quê hương* (trong băng cát-xét,...)

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm bài thơ* : giọng thông thả, nhẹ nhàng, tình cảm ; ngắt nhịp thơ và nghỉ hơi đúng ; kéo dài hơn ở các tiếng vẫn với nhau trong từng khổ thơ : *ngày-bay, đồng-sông, nhỏ-tỏ, che-hè.*

b) *GV hướng dẫn HS luyện đọc, kết hợp giải nghĩa từ*

– Đọc từng dòng thơ.

HS đọc tiếp nối (mỗi em đọc 2 dòng thơ), GV giúp HS đọc đúng những từ ngữ khó phát âm đối với HS địa phương (như gợi ý ở phần I) để gây ý thức viết đúng chính tả.

– Đọc từng khổ thơ trước lớp.

+ HS tiếp nối nhau đọc 4 khổ thơ. GV kết hợp nhắc nhở các em ngắt nghỉ hơi đúng, tự nhiên và thể hiện tình cảm qua giọng đọc, VD :

*Quê hương / là con diều biếc /
Tuổi thơ / con thả trên đồng /
Quê hương / là con đò nhỏ /
Êm đềm khua nước / ven sông. //*

*Quê hương / nếu ai không nhớ /
Sẽ không lớn nổi / thành người. //*

+ Có thể chú giải thêm về sự vật không có hoặc ít gặp ở địa phương : *khế* (quả thường có 5 cánh, khi chín màu vàng, ăn có vị chua hay ngọt) ; *nón lá* (loại nón hình chóp, vành rộng, thường làm bằng lá cây cọ).

- Đọc từng khổ thơ trong nhóm.
- Cả lớp đọc ĐT toàn bài (giọng nhẹ nhàng, chậm rãi).

3. Hướng dẫn tìm hiểu bài

- HS đọc thầm 3 khổ thơ đầu, trả lời : *Nêu những hình ảnh gắn liền với quê hương.* (Chùm khế ngọt, đường đi học rợp bướm vàng bay, con diều biếc thả trên cánh đồng, con đò nhỏ khua nước ven sông, cầu tre nhỏ, nón lá nghiêng che, đêm trăng tỏ, hoa cau rụng trắng ngoài hè.)

- HS đọc thầm khổ thơ cuối, trả lời : *Vì sao quê hương được so sánh với mẹ ?* (Vì đó là nơi ta được sinh ra, được nuôi dưỡng lớn khôn, giống như người mẹ đã sinh thành và nuôi dưỡng ta...)

- HS đọc thầm 2 dòng thơ cuối bài, trao đổi theo nhóm rồi phát biểu ý kiến : *Em hiểu ý hai dòng cuối bài thơ như thế nào ?* (HS có thể giải thích câu thơ theo nhiều cách khác nhau. GV giúp các em hiểu ý khái quát. VD : Nếu ai không nhớ quê hương, không yêu quê hương mình thì không trở thành một người tốt được. / Không nhớ, không yêu quê hương cũng như không nhớ, không yêu mẹ. Như vậy thì không thể thành một người tốt. / ...)

4. Học thuộc lòng bài thơ

- GV hướng dẫn HS học thuộc tại lớp từng khổ rồi cả bài thơ theo cách đọc nhắm, nhìn từ ngữ gợi ý trên bảng hoặc xoá dần bảng chép sẵn bài thơ.

- Nhiều HS thi đọc thuộc lòng từng khổ thơ, cả bài thơ.

5. Củng cố, dặn dò

GV yêu cầu HS về nhà tiếp tục HTL bài thơ, học hát bài *Quê hương*.